

โอกาสของอาหารสัตว์เลี้ยงของไทย ในตลาดอินเดียยังโตต่อเนื่อง

อินเดียเป็นประเทศที่มีประชากรสัตว์เลี้ยงราว 30 ล้านตัว และคาดการณ์ว่าตัวเลขประชากรสัตว์เลี้ยงจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 9% ภายในระยะเวลา 2-3 ปีข้างหน้า แม้ว่าผู้เลี้ยงสัตว์มักจะหาอาหารง่ายๆ ในบ้านให้สัตว์เลี้ยง แต่ก็ยังมีไม่น้อยที่ต้องการหาซื้ออาหารสัตว์เลี้ยงสำเร็จรูปให้มากกว่า จึงทำให้อุปสงค์ในอาหารสัตว์เลี้ยงสูงขึ้นอย่างรวดเร็วตามไปด้วย

ปัจจุบันอินเดียต้องการอาหารสัตว์เลี้ยงโดยเฉลี่ย 30,000 ตันต่อปี แต่ยังคงประสบปัญหาความขาดแคลนเนื่องจากผู้ผลิตอาหารสัตว์ในประเทศยังไม่สามารถผลิตให้เพียงพอต่ออุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นได้ และยิ่งขาดแคลนมากขึ้นเมื่อเกิดการแพร่ระบาดของ COVID-19

นาย O P Chaudhary ประธาน Animal Welfare Board of India แนะนำให้ทางอุตสาหกรรมร่วมแก้ปัญหาอาหารสัตว์เลี้ยงขาดแคลนโดยการใช้ประโยชน์จากโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสัตว์บาล (Animal Husbandry Infrastructure Development Scheme: AHIDS) มูลค่ากว่า 150,000 ล้านบาท (63,860 ล้านบาท) เพื่อจัดตั้งโรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยง โดยโครงการนี้รัฐบาลอินเดียจะให้เครดิตสูงสุด 90% ในอัตราดอกเบี้ยต่ำสำหรับผู้ประกอบการทั้งแบบเจ้าของคนเดียว วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSMEs) องค์กรเกษตรกรผู้ผลิตต่างๆ และองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร

ปัจจุบันอุตสาหกรรมอาหารสัตว์เลี้ยงอินเดียถูกครอบครองโดยผู้เล่นรายใหญ่ และมีการนำเข้าอาหารสัตว์เลี้ยงกว่า 45-50% เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการในประเทศ ค่าใช้จ่ายในการนำเข้ามักสูงกว่าสินค้าที่ผลิตในประเทศ ทำให้ผู้เลี้ยงสัตว์จำนวนมากอาจจะไม่มีกำลังซื้อได้ จึงถือเป็นโอกาสของผู้ประกอบการรายเล็กที่จะเติมเต็มช่องว่างโดยการผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงเอง โดยเฉพาะอาหารสุนัข เนื่องจากเป็นสัตว์เลี้ยงที่ชาวอินเดียนิยมเลี้ยงมากที่สุด คิดเป็นกว่า 70% ของสัตว์เลี้ยงทั้งหมดในประเทศ นอกจากนี้ อาหารปลา อาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อการเกษตร หรืออาหารสัตว์อื่นๆ ก็ถือเป็นโอกาสที่ดีสำหรับธุรกิจขนาดเล็กลงและขนาดกลางเช่นกัน

อินเดียมียุทธศาสตร์ที่จำเป็นในการผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงเพียงพอ อีกทั้งยังเป็นหนึ่งในผู้นำด้านการผลิตเนื้อสัตว์และรัฐพืช ซึ่งอาจนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงได้ การตั้งโรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงจึงถือเป็นธุรกิจที่จะสามารถทำกำไรได้ให้แก่ผู้เล่นรายเล็กในอนาคต

ปัจจุบันอุตสาหกรรมอาหารสัตว์เลี้ยงอินเดียมีมูลค่าประมาณ 25,000 ล้านบาท (10,650 ล้านบาท) แต่ด้วยความขาดแคลนอาหารสัตว์เลี้ยงในประเทศ ทำให้อินเดียต้องนำเข้าจากประเทศอื่นเกือบครึ่งของปริมาณอาหารสัตว์เลี้ยงในประเทศ โดยนำเข้าจากไทยมากที่สุด สถิติจากกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมของอินเดียระบุว่าอินเดียนำเข้าอาหารสุนัขและแมวสำหรับค้าปลีก (พิกัดศุลกากร 230910) ราว 19,365.32 ตัน หรือคิดเป็นมูลค่าประมาณ 33.39 ล้านเหรียญสหรัฐ ใน 11 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2563-64 ส่วนในปีงบประมาณ 2562-63 นำเข้า 17,703 ตัน หรือ 29.4 ล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น

ด้านความท้าทายในตลาดอาหารสัตว์เลี้ยงอินเดียนั้น Mars International India ผู้จำหน่ายอาหารสัตว์เลี้ยงรายใหญ่ของอินเดียเห็นว่าอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารสัตว์เลี้ยงในอินเดียคืออัตราภาษีนำเข้าสูง ระบบนิเวศของธุรกิจที่ไม่ชัดเจน และขาดแคลนกรอบข้อบังคับด้านมาตรฐานคุณภาพของสินค้า ดังนั้น รัฐบาลจึงควรพัฒนาความง่ายในการทำธุรกิจ ลดอัตราภาษี และออกข้อบังคับด้านมาตรฐานดังกล่าว จึงจะช่วยให้อุตสาหกรรมเติบโตได้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบการไทย

ชาวอินเดียมีแนวโน้มที่จะขยายที่อยู่อาศัยในพื้นที่เมืองหลักและเมืองรอง อีกทั้งอาศัยเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น รวมทั้งมีจำนวนเด็กและผู้สูงอายุในครอบครัวมากขึ้น จึงทำให้มีประชากรที่นิยมเลี้ยงสัตว์เลี้ยงเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ เจ้าของสัตว์เลี้ยงชาวอินเดียยังมีความเอ็นดูห่วงใยและคำนึงถึงสุขภาพอนามัยของสัตว์เลี้ยงมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลาง-สูงที่ยินดีจะจ่ายเงินในการดูแลสัตว์เลี้ยงในระดับราคาค่อนข้างสูง และมีความต้องการอาหารสัตว์เลี้ยงที่มีประโยชน์ด้านโภชนาการที่ดีต่อสุขภาพและบำรุงสุขภาพสัตว์เลี้ยง เช่น อาหารสัตว์เลี้ยงแบบธรรมชาติ ปลอดสารเคมี และอาหารอินทรีย์มากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการซื้ออาหารสัตว์เลี้ยงเพิ่มขึ้นเพื่อสำรองไว้ในช่วงการใช้มาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19

ในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม 2564 ไทยส่งออกอาหารสัตว์เลี้ยงไปอินเดียเพิ่มขึ้นเป็นมูลค่า 24.93 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือเพิ่มขึ้น 29.8% เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยแบ่งเป็นมูลค่าส่งออกอาหารสุนัขและแมวทั้งสิ้น 13.21 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้น 55.5% และอาหารสัตว์เลี้ยงอื่น ๆ อีก 11.72 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้น 9.5%

ปัจจุบัน สินค้าอาหารสัตว์เลี้ยงของไทยยังคงเป็นผู้นำในตลาดนำเข้าของอินเดียเนื่องจากสินค้าไทยมีคุณภาพ ปลอดภัย มีมาตรฐานสุขอนามัยเป็นที่ยอมรับในระดับสากล มีเทคโนโลยีและมาตรฐานการผลิตที่ตรวจสอบย้อนกลับได้ รวมถึงสินค้ามีความหลากหลายตอบสนองต่อความต้องการของเจ้าของสัตว์เลี้ยง และไทยมีความได้เปรียบคู่แข่งในด้านต้นทุนและความสามารถในการเข้าถึงวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงจากอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมประมง เช่น เศษอาหารทะเล แป้ง และธัญพืช อีกทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารสัตว์เลี้ยงในอินเดียยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นและยังไม่สามารถตอบสนองได้ทันต่ออุปสงค์ภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก จึงเป็นโอกาสของผู้ส่งออกอาหารสัตว์เลี้ยงของไทยในตลาดอินเดียและได้เปรียบคู่แข่งอื่นโดยใช้สิทธิพิเศษจากความตกลงทางการค้า ASEAN - India Free Trade Agreement (AIFTA) ที่อินเดียลดภาษีนำเข้าจากไทยจนเหลือ 0% จากปัจจุบันที่มีอัตรา 30% ทั้งนี้ ผู้ส่งออกควรหลีกเลี่ยงการส่งออกสินค้าอาหารสัตว์เลี้ยงที่มีส่วนผสมที่มาจากวัว หรือมีส่วนผสมในอาหารที่มีการตัดแปลงทางพันธุกรรมไปยังอินเดีย

นอกจากนี้ ชาวอินเดียมีความสนใจผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์เลี้ยงแบบเฉพาะกลุ่มเพิ่มมากขึ้น เช่น อาหารสัตว์เลี้ยงแบบธรรมชาติ ปลอดสารเคมี และอาหารอินทรีย์ ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยจึงควรที่จะศึกษาความต้องการของผู้บริโภคสินค้าอย่างละเอียดเพื่อให้สามารถพัฒนาและผลิตสินค้าได้ความต้องการของผู้บริโภคเพื่อเพิ่มโอกาสในการทำตลาดเฉพาะกลุ่มในอินเดีย

แนวโน้มตลาดการค้าออนไลน์ในอินเดียขยายตัวค่อนข้างมากในปัจจุบัน ทำให้มีช่องทางการค้าออนไลน์ที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการในไทยสามารถใช้เป็นช่องทางในการทำตลาดในอินเดียได้ เช่น Amazon, Flipkart และเว็บไซต์จำหน่ายสินค้าสำหรับสัตว์เลี้ยงโดยเฉพาะ อาทิ Pets World, Jaws n Paws, Pup Kart เป็นต้น รวมทั้งช่องทางซื้อ-ขายบน Thaitrade.com และสำหรับผู้ประกอบการไทยที่มีความพร้อมสูง อาจจะพิจารณาเข้าร่วมลงทุนโรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงในอินเดียเพื่อทำการตลาดในระยะยาว โดยใช้ประโยชน์จากนโยบายสนับสนุนการลงทุนจากต่างชาติ และนโยบายสนับสนุนการผลิตภายใต้นโยบาย Make in India

อ้างอิง:

- Solution Buggy, May 7, 2021. Opportunities for MSMEs in Pet Food Manufacturing in India.
- Export Import Data Bank, Department of Commerce, India. Commodity: 230910 DOG OR CAT FOOD PUT UP FOR RETAIL SALE.
- Business Standard, April 15, 2021. India facing pet food shortages; govt urges industry to boost production.